

Wil'skracht

Parochie Heilige Willibrordus
Handen en voeten geven aan Gods Liefde

November 2024
De doden begraven

Inhoud

Pastoraal woord	3
Heilige Cecilia	6
Bericht van LT Liturgie	7
Interview Rouwgroep	12 + 13
Dragersvereniging	14
Bewaarpagina ziekenzalving	15 + 16
Begraven, cremieren, of...?	17

Colofon

November 2024
Jaargang 14 - editie 8
Oplage: 7.500 stuks

"Wil'skracht" is een uitgave van de Parochie Heilige Willibrordus.

E-mail: wilskracht@rkwb.nl

Redactie: Pastoor Bouke Bosma, Rob van Reisen, Marian Castenmiller, Renée van der Salm, Biba Prokopová.

Foto voorkant: Kerkhof St. Agathakerk - *Renée van der Salm*.

Overname van teksten mag, mits met bronvermelding.

Voor degenen die de Wil'skracht per post ontvangen vragen wij een vrijwillige bijdrage.

Deze gaarne overmaken op het volgende rekeningnummer:

NL84 RABO 0158 4836 42

tnv RK Parochie Heilige Willibrordus

Kopij voor de december/januari-editie van de Wil'skracht ontvangen wij graag **voor 1 november 2024**. Graag **foto's los in JPG**-bestand, en platte tekst in Word-document insturen via **wilskracht@rkwb.nl**. De redactie behoudt zich het recht voor om een keuze te maken en/of aanpassingen te doen.

Beste lezer,

Het thema van dit nummer is het begraven van de doden. Ook dit is een van de werken van barmhartigheid. Het afgelopen jaar heeft in de Wil'skracht steeds een van deze werken centraal gestaan. Deze laatste – het begraven van de doden – is wellicht iets waar u liever niet aan denkt. Maar zoals u in de vele artikelen zult lezen, dood gaan en de doden begraven hoort bij het leven. Het is dan belangrijk om het goed te doen, om op de juiste manier om te gaan met alle gevoelens die erbij horen. Dat is niet eenvoudig, maar wellicht kunt u in dit nummer de juiste woorden vinden. Of u vindt de juiste mensen om steun bij te vinden.

Namens de redactie, Marian Castenmiller

Van de Bestuurstafel

Ik schrijf dit stukje nadat we na de zomervakantie voor het eerst weer als voltallig parochiebestuur bij elkaar zijn gekomen. Ook al staat in de zomerperiode voor de meeste mensen alles op een wat lager pitje, ik merk tijdens zo'n eerste vergadering dat in onze parochie alles gewoon doorgaat: Er gaan zaken stuk aan of in ons (kerk)gebouw of worden opzettelijk beschadigd (bekladding H.H. Engelbewaarderkerk), er zijn personele zaken die spelen, roosters moeten worden gemaakt, aangepast, er moeten liturgische planningen worden gemaakt en ook de financiële huishouding moet op orde blijven zoals rekeningen die moeten worden betaald en begrotingen voor het komende jaar moeten weer worden opgesteld.

Naast bestuurstaken zijn er natuurlijk de vele werkzaamheden die door andere vrijwilligers worden uitgevoerd in allerlei werkgroepen. Wanneer in een bestuursvergadering zaken worden besproken, wordt duidelijk dat het almaar lastiger wordt om al die werkzaamheden uit te kunnen blijven voeren omdat het vrijwilligersbestand steeds verder inkrimpt. Het wordt steeds lastiger om "alle ballen in de lucht te houden". Wanneer mensen stoppen vanwege hoge leeftijd of gezondheid, is het steeds lastiger een vervanger te vinden. Dit is een tendens die niet alleen in onze Parochie speelt. Je hoort en leest dat die ook bij veel verenigingen speelt.

Moeten we ons daar zorgen om maken? Ik denk niet al te veel, omdat je zorgen maken meestal niet helpt. Het gaat zoals het gaat. Wel zullen we allemaal de gevolgen hiervan moeten accepteren en ons realiseren dat we hierdoor soms keuzes moet maken om zaken niet meer te kunnen doen omdat we er eenvoudig de mensen er niet meer voor hebben.

Berusten moeten we echter niet denk ik. Daarom vanuit mijn kant en ook namens ons gehele bestuur een oproep aan u allen om in actie te komen en daar waar het kan een steentje bij te dragen aan de kerkopbouw in onze eigen H. Willibrordusparochie. We hebben allemaal talenten gekregen en we kunnen die naar eigen inzicht inzetten, zelfs voor de parochie.

René Oosterveer

Herfst, dood en leven.

Het is volop herfst! De dagen worden alsmaar korter. De wind jaagt bladeren door de straten. Mist hangt over onze dorpen en laat kleine druppels als pareltjes achter in het pas geweven web van een spin.

Met de prachtige oranje-bruine schakeringen van de bladeren is het een kleurrijk seizoen. Wat een prachtig seizoen is dit toch! Vooral wanneer je met een warme kop thee onder een dekentje op de bank naar de stromende regen kunt kijken.

Maar de herfst heeft ook altijd iets sombers. Het is het seizoen waarin de laatste bloemen verwelken, kleuren vervagen en de bomen kaler worden. Het is vreemd; de natuur lijkt beetje bij beetje te sterven, maar toch genieten veel mensen van de vallende bladeren. Zeker wanneer een schuchter zonnetje zich toch nog even laat zien en de kleuren van de bladeren een prachtige gloed geeft. Raar eigenlijk, dat we kunnen genieten van bladeren die van de bomen vallen en lijken te sterven en te vergaan.

November

Wanneer deze editie van Wils'kracht uitkomt staat de maand november voor de deur. In het kerkelijk jaar zijn 1 en 2 november bijzondere dagen. Dagen die op een bijzondere manier de kern van ons geloof en de verwondering hierover vieren, waarbij de natuur als het ware een prachtig decor schildert.

De kern van ons geloof is Pasen, de verrijzenis van Jezus. De apostel Paulus zegt het heel kort en bondig in zijn eerste brief aan de christenen in de Griekse stad Korinthe: "Als Christus niet opgestaan is, dan is alles wat wij vertellen, onzin. Dan is ook het hele geloof zinloos." (1 Kor. 15, 14 - vertaling Bijbel in Gewone Taal).

De opstanding van Jezus uit de dood is dus de kern van ons geloof. Maar het effect van de verrijzenis van de Heer reikt verder; het raakt ook ons!

Want een stukje verderop zegt Paulus in dezelfde brief: "Als de doden niet opstaan, dan is ook Christus niet verrezen. En wanneer Christus niet verrezen is, dan stelt onze verkondiging niets voor en jullie geloof ook niet." (1 kor. 15, 16-17 - Bijbel in Gewone Taal). De verrijzenis van Jezus heeft dus ook effect op ons!. Als we geloven in de Verrijzenis van de Heer, dan is de consequentie dat we ook geloven in de verrijzenis van de mens die gestorven is. Ook onze dierbaren. We mogen delen in dat eeuwige leven dat Jezus ons met zijn lijden, dood en verrijzenis geschonken heeft.

Lijden en dood

Op 1 november vieren we die mensen die lijden en dood doorgemaakt hebben en nu bij God in de hemel zijn; de heiligen. Van vele duizenden heiligen kennen we namen, verhalen en hebben we documenten. Ze zijn officieel door de Kerk heiligverklaard.

Allen hebben hun eigen feestdag, zoals bijvoorbeeld onze parochiepatroon de heilige Willibrordus, wiens feest we op 7 november wereldwijd vieren. In onze parochie vieren we ons patroonsfeest altijd op de zondag, dit jaar dus op 10 november.

Maar er zijn ontelbare mensen die onbekend zijn en waarvan we de verhalen niet kennen, die niet officieel heilig verklaard zijn, maar die wel bij God zijn en delen in het leven bij Christus. Ook voor hen hebben we een feestdag: Allerheiligen.

Op 2 november gedenken we onze dierbare overledenen; onze ouders, man, vrouw, opa's en oma's, onze kinderen en kleinkinderen die soms op hoge leeftijd, maar soms ook plotseling op jonge leeftijd zijn gestorven. We bidden op deze dag heel bijzonder voor hen, maar vooral ook in het perspectief van het geloof dat hun uiteindelijke plek in de hemel mag zijn. Zo zijn hemel en aarde met elkaar verbonden. Zo wordt de Verrijzenis van Jezus onze verrijzenis en zo worden onze dierbare overledenen geplaatst in het licht van Pasen. Het leven overwint de dood. De stervende natuur van de herfst zal na de kille winter weer tot leven komen.

Iwan Osseweijer, diaken

Er is geen einde aan het laatste einde, alleen een eeuwig nieuw begin!

De enige zekerheid die wij hebben als wij worden geboren, is dat wij allemaal komen te overlijden. Dit geldt voor ons allemaal – zonder uitzondering. En toch is het lastig om over de dood te praten.

Ook over de praktische zaken rondom overlijden en uitvaart. Met mijn moeder (ze is 84 jaar) probeer ik weleens te praten over haar wensen rondom de begrafenis.

Eén van haar standaard antwoorden is dan: 'Ik ga toch nog lang niet dood!?' Alsof het nadenken en bespreken van je wensen het overlijden zou bespoedigen.

Twintig jaar geleden, op 30 maart 2004, werd prinses Juliana bijgezet in de grafkelder in de Nieuwe Kerk in Delft. De uitvaartdienst werd voorgedaan door ds. Welmet Hudig-Semeijns de Vriens van Doesburgh. Een vrouwelijke dominee, precies zoals prinses Juliana dat wilde. De prinses had ook verzocht dat alle vrouwelijke genodigden, witte kleding droegen i.p.v. zwart. De witte kleur bij de uitvaart stond voor haar symbool voor het geloof in het leven na de dood en de wederopstanding.

Bij binnenkomst in de kerk, werd het 'à Toi la Gloire' (U zij de glorie) gezongen. En dat heeft toen zoveel indruk op mij gemaakt!

De witte kleur en het 'U zij de glorie' maken direct duidelijk dat 'prinses Juliana ervan overtuigd was dat sterven geen ondergang is van grauwe vergetelheid en donkere duisternis, maar een overgang naar Licht en geborgenheid in

Gods Liefde'.

In de overdenking vertelde de dominee: 'Mensen hoeven niet bang te zijn,' zei prinses Juliana dikwijls. Zij was ervan overtuigd: Er is geen einde aan het laatste einde, alleen een eeuwig nieuw begin.'

Deze laatste zin komt uit het lied 'Tegen beter weten in' van Rob de Nijs (1973).

Het lied gaat erover dat je steeds opnieuw schuttingen tegenkomt in je leven. En je bedenkt dat achter die nieuwe schutting weer een paradijs begint (een veld vol bloemen), maar het blijkt steeds opnieuw een veld vol distels te zijn. Hij zingt: 'Wanneer ze zeggen: eens wordt alles liefde en eens, dan worden alle mensen één. En er is geen einde aan het laatste einde, er is alleen een eeuwig nieuw begin.'

Dan zal ik daar onmiddellijk in geloven, tegen beter weten in.'

Rob de Nijs zingt dus eigenlijk vol twijfel over het leven hierna. Door ervaringen in dit aardse leven wil hij wel geloven dat na dit leven alles liefde wordt, maar hij gelooft tegen beter weten in. Dus hij verwacht het niet.

Hoe is dat voor u? Kunt u nadenken over uw uitvaart? Over wat u wilt met uw uitvaart?

Wilt u ook bij uw uitvaart duidelijk maken dat u gelooft dat de dood slechts een overgang is en dat u hierna in Licht en Liefde verder mag leven in geborgenheid bij God de Vader?

Het is wel een bijzonder moment om te getuigen waar u in gelooft. Dat u zelfs op het moment van uw uitvaart nog aan uw geliefden wilt meegeven dat Gods Liefde verder reikt dan de dood!

Graven Heilig Land

Laat ons bidden:

**Heer, wij vragen U om de angst voor de dood van ons weg te nemen.
Geef ons dat wij kunnen geloven in een leven na de dood en dat wij hier
opener over durven zijn. Amen**

Irene Koster

Allerzielen bijeenkomsten om onze overledenen te gedenken

Op **zaterdag 2 november** zal bij gelegenheid van Allerzielen op **alle locaties** in de parochie een **Eucharistieviering** worden gehouden. Op deze dag zullen wij onze dierbare overledenen herdenken.

In de St. Agathakerk in Lisse en in de St. Jozef en St. Martinuskerk in Hillegom zal dat om 10.00 uur zijn. In de H. Hart van Jezuskerk in De Zilk en in de H.H. Engelbewaarderskerk in Lisse is dat om 19.00 uur.

Allerzielen op de begraafplaatsen

Na de Allerzielenvieringen zal een processie plaatsvinden naar het bijgelegen kerkhof waarna **de graven worden gezegend**.

Op de begraafplaats van de H. Hart van Jezuskerk zal er 's middags van 14.00 uur tot 17.00 uur koffie worden geschonken en een luisterend oor worden geboden.

Op de Jozefbegraafplaats vindt een gebedsceremonie plaats tussen 18.00 en 18.30 uur waarna de graven worden gezegend.

Alle kerkhoven zijn gedurende de hele dag te bezoeken.

Middagprogramma Allerzielen in het licht in de St.Jozef en St.Martinuskerk

De St. Jozef en St. Martinuskerk zal in de middag open zijn. Er is een speciaal programma voor volwassenen en kinderen om overleden familie of vrienden te herdenken.

14.00 uur: start programma met gebedsmoment en muziek

15.00 uur: gebedsmoment met muziek

16.00 uur: sluiting met gebed en muziek

Tussen deze momenten door is er de mogelijkheid voor de kinderen maar zeker ook voor de volwassenen om aan te schuiven bij wat creatieve activiteiten: een grafkaarsje versieren; het beschilderen van een steentje; een bloemstukje maken. En er is voor een ieder een luisterend oor bij een kopje koffie of thee. Wees welkom om even binnen te lopen op deze speciale middag.

20 november: Kerken kleuren rood op

Red Wednesday

Van Aswoensdag hebben de meesten van u wel eens gehoord, maar Red Wednesday (rode woensdag) is minder bekend. Sinds 2016 worden in november op initiatief van Kerk in Nood wereldwijd vele kerken, kloosters, monumenten en openbare gebouwen wereldwijd rood uitgelicht. De bloedroodverlichte gebouwen vallen op en willen aandacht vragen voor de steeds groter wordende groep christenen die vanwege hun geloof worden vervolgd, gemarteld en vermoord. Op dit moment zijn de christenen de grootste groep gelovigen die worden onderdrukt of vervolgd. We kennen veel van deze verhalen. Jaarlijks wordt voor een aantal hiervan aandacht wordt gevraagd door Kerk in Nood (Kerkinnood.nl) tijdens de "Avond van de Martelaren" in de St. Nicolaasbasiliek in Amsterdam. (Komend jaar is dat op 7 maart 2025. Zet alvast in je agenda!)

Naast het rood uitlichten van kerken op 20 november willen we ook inzoomen op wat er gaande is wat betreft vervolging in de wereld en willen we in verbondenheid met onze vervolgte broeders en zusters, en voor hen die vermoord zijn, bidden. We zullen dit doen op woensdag 20 november om 19:00 uur in de St. Jozef en St. Martinuskerk in Hillegom. Het zou fijn zijn als we met velen bij elkaar komen en bidden.

18:00 korte inleiding over vervolging in de afgelopen dagen

18:15 korte film "Helden van het Geloof"

18:45 eenvoudige maaltijd en gesprek over de film

19:30 Viering rond de vervolgte christenen.

Hopelijk zien we elkaar die avond!

Diaken Iwan Osseweijer

Geachte bezoekers van de begraafplaatsen,

In de winter vriezen er regelmatig vazen en bloempotten kapot op het kerkhof, dus kijk met Allerzielen ook meteen even of het graf waar u een kaarsje neerzet wel voorbereid is op vorst.

De verschillende tuinploegen hebben hun best gedaan om te zorgen dat het er allemaal netjes uitziet op deze bijzondere dag, maar ook gedurende het jaar. De meeste ploegen staan open voor versterking op incidentele of structurele basis, maar ook een complimentje wordt zeer gewaardeerd...

Caecilia bij uw muziek
Klinkt al mijn zingen zwak en ziek,
Want welke mond zingt ooit zo blij
Zo rein en hemelhoog als gij?
Maak dan dat aan mijn hart ontspringt
Een lied, dat schoon als 't uwe klinkt.

Verering

Zij is patrones van de (kerk)muziek. Ontelbaar zijn de koren, orkesten, blaaskapellen en muziekverenigingen die de naam van Sint-Cecilia dragen. Zij wordt afgebeeld met een orgeltje of met andere muziekinstrumenten; soms met een palm (symbool van de overwinning; martelaren werden in de oude tijd gezien als overwinnaars).

in de PHILL te Haarlem verzorgd door COV Haarlem op zondag 3 november om 15.00 uur (toegangsprijs € 32,50).

Heilige Cecilia van Rome

Feestdag 22 november In de middeleeuwen zeer populaire heilige. Zij kreeg van jongs af aan een christelijke opvoeding. Zoals vaak in de begintijd van het christendom nam zij zich voor maagd te blijven; teken dat zij haar geloof te midden van de Romeinse cultuur in alle zuiverheid wilde bewaren; zo kon zij het beste getuigen van de alles omvattende liefde tot Christus.

Gehuwde maagd

Cecilia betekent zoveel als 'Coeli Lilia', Hemelse Lelie. In haar gebed vroeg ze God of Hij haar maagdelijkheid ook in haar huwelijk wilde behoeden. Op de ochtend van haar huwelijksdag begon de bruidsmuziek te spelen en zij fluisterde in het oor van haar bruidegom Valerianus dat zij eigenlijk het liefste maagd wilde blijven omwille van Christus. Hij maakte kennis met haar godsdienst en liet zich dopen. Ook zijn broer Tiburtius wist zij over te halen voor Christus. Niet lang daarna ondergingen beide broers de marteldood. Al de goederen die nu aan haar toevielen verdeelde zij onder de armen. Kort na hen was Cecilia aan de buurt. Toen ze voorgeleid werd zei ze:

'Gods Zoon moest vastgebonden worden opdat het mensheid bevrijd zou worden van de zonde, waarin het gevangen zat.. Het is voor ons beter zalig te sterven dan onzalig te leven.'

'Weet u niet dat ik mag beschikken over leven en dood?' vroeg de rechter.

'U kunt dan wel de levenden het leven ontnemen, maar aan de doden kunt u nooit meer het leven teruggeven. Daarom beschikt u wel over de dood, maar niet over het leven!'

Belang van muziek in ons leven

Wij realiseren ons vaak niet hoe belangrijk onderdeel van ons leven muziek is. Ze is alom aanwezig, soms op de achtergrond soms op de voorgrond. Ze vergezelt ons gedurende de dag (of nacht), wij denken er niet eens bij na, zij is er gewoon, het is een vanzelfsprekendheid. Mooie liederen klinken tijdens verschillende gelegenheden, op een verjaardag, op een bruiloft maar ook tijdens uitvaart kiezen we vaak voor een muzikale begeleiding dat ons comfort geeft.. Muziek is 'a Gift of God' horen we weleens (cadeautje van God).

Allerzielenconcerten in de buurt

Vroeger werd er met veel zorg prachtige muziek gecomponeerd die in de kerken tijdens de vieringen voorgedragen werd door de koren. Dat was de normaalste zaak. Tegenwoordig worden deze werken ingestudeerd en nog steeds aan ons gepresenteerd, vaak in de kerken, waar ze thuis horen. Het zijn de missen zoals de Requiem van Mozart of Fauré die ten gehore worden gebracht in de novembermaand.

Er zijn deze maand 2 uitvoeringen van Requiem van Fauré (en meer).

Zondag 3 november om 15.00 uur "Memento Vivere" in OLV Onbevlekt Ontvangenkerk te Overveen met werken van G. Fauré – Requiem en Cantique. Kaartverkoop via de website www.solaresonare.nl of bij de ingang (prijzen: €10-15-18 incl. drankje achteraf) of bel: 06-82654034.

Bericht van Leiderschapsteam Liturgie

We zijn inmiddels bijna een jaar op weg met het Leiderschapsteam. Deze periode kenmerkte zich door enkele belangrijke thema's: zoeken, inspiratie en resultaten.

Zoeken we naar de beste manier om het Leiderschapsteam goed te laten functioneren over de vier locaties van onze parochie, waarbij we nauw samenwerken met de vrijwilligers op elke locatie.

Inspiratie vonden we onder meer tijdens een workshop van het Centrum voor Parochiespiritualiteit, in het boek "Als God renoveert" van Father James Mallon over de "Missionaire kerk, meer dan parochie alleen", en inspiratie vinden we ook bij elkaar, door het delen van onze talenten en daarmee samen opbouwend voor de parochie bezig zijn.

Resultaten zien we iedere maand wanneer we samenkomen en de voortgang bespreken. Elk taakveld brengt verslag uit van de verrichte werkzaamheden, met elkaar bespreken we de volgende stappen die nodig zijn.

Als we ons richten op het taakveld liturgie, zien we dat de vier locaties langzaam maar zeker meer naar elkaar toe groeien. Zo kunnen misdienaars nu in elke kerk van onze parochie dienen, zingen koren af en toe in een andere kerk, en zoeken kosters elkaar op om van elkaar te leren. Vanuit het Leiderschapsteam Liturgie moedigen we deze samenwerking en nieuwe initiatieven aan, met behoud van respect voor de eigenheid van elke locatie. Een prachtig voorbeeld van vernieuwing was op 2 juni te zien, toen de Sacramentsprocessie voor het eerst in jaren weer door Lisse trok, met deelnemers uit alle locaties van de parochie.

Daarnaast wordt er gewerkt aan een nieuwe liederenbundel voor de St. Agathakerk, en besteden we aandacht aan de Allerzielenviering op alle vier de locaties.

We mogen dankbaar zijn voor het pastoraal team en de vrijwilligers die zich inzetten voor een goede en mooie liturgie. Vanuit het gedachtegoed van de missionaire parochie ondersteunen we hen daarin.

Een missionaire parochie staat open voor nieuwkomers van binnen én buiten de parochie, en zeker ook voor zoekenden van buiten de kerk. Dit vraagt van ons als parochianen flexibiliteit en een gastvrije houding. We moeten hen verwelkomen zoals we in de Bijbel in Hebrëeën 13:1-2 kunnen lezen:

"De broederlijke liefde hoort bij de dingen die altijd moeten blijven. En vergeet de gastvrijheid niet; door haar hebben sommigen zonder het te weten engelen onthaald."

Laten we dankbaar gebruik maken van de mogelijkheden die onze parochie biedt, zoals de dagelijkse Heilige Mis en de aansluitende aanbidding, waar we Christus kunnen ontmoeten en Hij ons richting geeft. Dit is de inzet van het Leiderschapsteam Liturgie: de ontmoeting met Christus mogelijk maken.

Namens LTiturgie,
Arnold van Berkel

Pastoor B.S. Bosma
pastoor@rkwb.nl
maandag niet beschikbaar

Kapelaan S. Kuik
kapelaan@rkwb.nl
vrijdag niet beschikbaar

Diaken I. Osseweijer
diaken@rkwb.nl
maandag niet beschikbaar

Liturgisch rooster: november 2024

	H. Hart van Jezuskerk De Zilk, Beeklaan 13	St. Agathakerk Lisse, Heereweg 277
zaterdag 26 oktober 30e Zondag d.h. Jaar	19.00 Kapelaan Kuik Dames- en heren koor	
zondag 27 oktober 30e Zondag d.h. Jaar		10.00 Pastoor Bosma & Diaken koor: Canticum Novum Gebedsteams aanwezig
vrijdag 01 november Allerheiligen		19.00 Kapelaan Kuik en Diaken koor: Canticum Novum
zaterdag 02 november Allerzielen	19.00 Pastoor Bosma Dames- en heren koor	10.00 Pastoor Bosma koor: Canticum Novum
zondag 03 november 31e Zondag d.h.t Jaar		
zondag 10 november Willibrordusfeest parochiefeest	10.00 Pastoraal team Dames- en heren koor	
zaterdag 16 november 33e Zondag d.h. Jaar		
zondag 17 november 33e Zondag d.h. Jaar		
zaterdag 23 november H.F. Christus Koning	19.00 Pastoor Bosma Dames- en heren koor	
zondag 24 november H.F. Christus Koning		10.00 Kapelaan Kuik en Diaken koor: Canticum Novum

Start liturgisch J

zaterdag 30 november 1e Zondag vd Advent met zegening adventskransen		
zondag 01 december 1e Zondag vd Advent met zegening adventskransen		
zaterdag 07 december 2e Zondag vd Advent	19.00 Kapelaan Kuik Dames- en heren koor	
zondag 08 december 2e Zondag vd Advent		10.00 Familiezondag Pastoor Bosma en Diaken koor: Canticum Novum

	H. Hart van Jezuskerk De Zilk, Beeklaan 13	St. Agathakerk Lisse, Heereweg 277
	<i>iedere donderdag een Eucharistieviering om 9.00 uur</i>	<i>- iedere maandag om 19.00 uur en iedere dinsdag om 9.00 uur, een</i>

Actuele informatie via weekbericht, website: willibrordusbollenstreek.nl en andere sociale media

St. Jozef & St. Martinuskerk Hillegom, Hoofdstraat 27	H.H. Engelbewaarderskerk Lisse, Heereweg 459
09.00 Pastoor Bosma & Diaken	
10.00 Kapelaan Kuik Dameskoor	19.00 Kapelaan Kuik Actaeakoar
10.00 Familiezondag Pastoor Bosma & Diaken Osseweijer Dameskoor	
	19.00 Kapelaan Kuik koor: ICA
10.00 Pastor van Eijk en Diaken Parochiekoor	
	19.30 Taizé - Viering in dagkapel Samenzang

Maar C

	19.00 Pastoor Bosma Actaeakoar
10.00 Kapelaan Kuik en Diaken Dameskoor	

St. Jozef & St. Martinuskerk Hillegom, Hoofdstraat 27	H.H. Engelbewaarderskerk Lisse, Heereweg 459
- iedere vrijdag een Eucharistieviering om 9.00 uur	iedere woensdag een Eucharistieviering om 9.00 uur

Koffie/thee na de Mis

St. Jozef en St. Martinuskerk

Na elke zondagsmis, en elke vrijdagochtend.

Heilig Hart van Jezuskerk

Na elke zaterdagavondmis, en elke derde donderdagochtend van de maand.

H.H. Engelbewaarderskerk

Na de eerste zaterdagavondmis van de maand, en elke woensdagochtend.

St. Agathakerk

Na elke zondagsmis.

Beeld van H. Willibrordus, Ripon

Aanbidding

Aansluitend aan de doordeweekse Missen ongeveer 10 minuten, in alle kerken.

Elke **vrijdagavond** tussen 19.00 en 21.00 in de St. Agathakerk.

Elke **eerste zondag** van de maand tussen 17.00 en 19.00 in de St. Jozef & St. Martinuskerk.

Kom binnen wanneer u wilt, en blijf zolang u wilt. De Heer is blij met uw komst, ook als u er maar eventjes bent...

Thuiscommunie

Wanneer u de H. Communie thuis zou willen ontvangen, kunt u hiervoor contact opnemen met het centraal secretariaat:

telefoon **0252 418 870** of
email: **sec@rkwb.nl**.

10 november

Willibrordzondag – Parochiefeest

Op 10 november viert de Nederlandse Kerkprovincie Willibrordzondag. Nadat Sint Servaas in het zuiden van ons huidige Nederland het evangelie had verkondigd kwam de heilige Willibrordus in 690 naar onze streken om het geloof te verkondigen. Sinds 1 januari 2010 is onze parochie toegewijd aan deze Nederlandse heilige. De parochie Heilige Willibrordus viert dan ook jaarlijks ons patroonsfeest als parochiefeest. Ook dit jaar willen we dit met de gehele gemeenschap vieren. Daarom zal in het weekend van 10 november slechts **één viering** plaatsvinden, namelijk op **zondag 10 november om 10:00 uur** in de kerk van het Heilig Hart van Jezus in **De Zilk**. Na deze Mis kunnen we elkaar ontmoeten met koffie, thee en iets lekkers.

We zijn allemaal verschillend, staan soms anders in de Kerk, hebben andere achtergronden...En toch heeft de Heer ons aan elkaar gegeven. Misschien wel om te oefenen om met anderen om te gaan en samen Gods liefde te verkondigen in woorden van bemoediging en vriendschap en in daden van liefde.

Wat zou het mooi zijn als u en jullie allemaal komen om gezamenlijk ons parochiefeest te vieren. Samen vormen we de gemeenschap die naar elkaar omziet, elkaar helpt, elkaar bemoedigt in geloof en samen de Heer aanbidt. Neemt u elkaar mee? En denkt u daarbij ook aan mensen die misschien wat minder mobiel zijn? Laten we elkaar niet uit het oog verliezen, zeker niet bij zo'n feest als ons patroonsfeest! Kunnen we op u en jullie rekenen?

Heilige Willibrordus, bid voor ons!

Naar Lourdes in 2025

Heilig Jaar van de bedevaarten

Twee presentatiebijeenkomsten: 17 en 24 november 2024

Op Kerstavond opent paus Franciscus het Heilig Jubeljaar 2025 door in de Sint Pietersbasiliek de Heilige Deur te ontsluiten. Een Heilig Jubeljaar (traditioneel eens in de 25 jaar) is vanouds het jaar van de bedevaarten. Een Heilig Jaar is een jaar van Gods barmhartigheid, verzoening en heelwording. Door de paus wordt aan pelgrims en bedevaartreizigers bijzondere genade verleend. Toen ik in het Heilig Jaar 2016 met de parochie naar Lourdes ging, was er op het heiligdom een Heilige Deur/Poort gemaakt. We zijn toen met de hele Nederlandse groep, na gebed, erdoorheen gegaan om zo bijzondere genade te ontvangen.

Voor 2025 hebben we met de parochie het voornemen om van 17 tot en met 22 september naar Lourdes te gaan. Daar bij Maria vinden mensen troost, rust, steun, vrede en vreugde. Daar kan je bij Maria haar hulp vragen of haar danken; een plek vooral om bij haar kaarsjes aan te steken.

Wanneer u meer informatie over de Lourdesreis wilt of een reisindruk wilt opdoen, bent u welkom bij de twee bijeenkomsten waarop de reis gepresenteerd zal worden met mooie foto's:

- **Zondag 17 november** na de mis van 10.00 uur, op de pastorie (Willibrordushuis) van de St. Jozef en St. Martinuskerk in Hillegom.
- **Zondag 24 november** na de mis van 10.00 uur, op de pastorie van de St. Agathakerk in Lisse.

We zullen u met koffie en thee op die data ontvangen!

Kapelaan Stephan Kuik zal meegaan met deze Lourdesreis. Voor informatie en opgave kunt u terecht bij Gerry van der Helm: tel. 0651010561 of mail naar: gerryvdh@hetnet.nl. Gaat u ook mee?

Kapelaan Stephan Kuik

Familiezonntag in Hillegom

Op **3 november** is de Familiezonntag in Hillegom waarvoor ouders en hun kinderen van harte uitgenodigd zijn. Meer informatie via familie@rkwb.nl. Bidt u mee voor de gezinnen met het gebed van Paus Franciscus?

Jezus, Maria en Jozef, in U beschouwen wij de schittering van de ware liefde, tot U richten wij ons vol vertrouwen.

Heilige Familie van Nazareth, maak ook van onze gezinnen plaatsen van verbondenheid en gebed, authentieke scholen van het Evangelie en kleine huiskerken.

Heilige Familie van Nazareth, zorg dat er in de gezinnen nooit meer sprake is van geweld, uitsluiting en verdeeldheid.

Dat wie gekwetst of beschaamd zijn snel troost en genezing mogen kennen.

Heilige Familie van Nazareth, maak ons meer bewust van het heilige en onaantastbare karakter van het gezin en van zijn schoonheid in het plan van God.

Jezus, Maria en Jozef, hoor ons, verhoor ons gebed.

Amen.

Sinds oktober hangt er aan de buitenmuur van de pastorie in De Zilk (in de nis tussen kerk en pastorie) een Menstruatie Uitgifte Punt-kastje. Iedereen die dit nodig heeft kan hier iets uithalen. Dit wordt gesponsord door de Zilker P.C.I. i.s.m. met De roze hulp.

Uitnodiging informatieve bijeenkomst:

Wat te doen bij overlijden

Dinsdag 19 november om 10.00 uur in Paus Franciscushuis

Wanneer een dierbare overlijdt, komt er veel op ons af. Praktische zaken moeten worden geregeld, maar weten we eigenlijk wel wat de laatste wensen van de overledene zijn? Hoe zou u willen dat de uitvaart eruitziet? Kiest u voor een begrafenis of crematie? En wat zijn daarbinnen de mogelijkheden? Misschien vraagt u zich ook af wat de kosten zijn.

Als u antwoorden op deze vragen wilt, nodigen we u van harte uit om op dinsdagochtend 19 november om 10.00 uur naar het Paus Franciscushuis te komen. Dave van der Lans van Uitvaartzorg Bollenstreek geeft tijdens deze koffieochtend praktische informatie en helpt u inzicht te krijgen in de belangrijke keuzes die komen kijken bij een overlijden. Kom gerust langs, u bent van harte welkom. Voor de onkosten wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd.

De redactie ontving onderstaand bericht:

Ik ben in het bezit van een schilderijtje uit 1940 met de tekst:

*'s Avonds voor ik slapen ga
Volgen mij veertien engeltjes
na Twee aan mijn hoofdeind
Twee aan mijn voeteneind en-
z.....*

In mijn jeugd jaren moest ik, samen met mijn twee broers, iedere avond dit gebedje opzeggen.

Ik zou dit graag aan een jong gezin willen aanbieden, zodat het weer gebruikt wordt.

Dat houdt mijn herinnering levend.

Mochten er meerdere mensen geïnteresseerd zijn, dan zal ik het schilderijtje verloten.

Met vriendelijke groet,

Henk van Muiden

Willem Alexanderplein 74

Lisse

Noteer alvast in uw agenda.

Zaterdag 21 december as.
Kerstsamenzang in de
H.H. Engelbewaarderskerk
Heereweg 457 Lisse.

Diverse koren zullen hier hun medewerking aan verlenen.
Aanvang 19.30 uur, de kerk is vanaf 19.00 uur open.
In de volgende Wilskracht volgt meer informatie maar.... de toegang is gratis!!!!!!

Films in het Paus Franciscus Huis.

Op 4 oktober was er de eerste filmavond van dit seizoen in het PFH. We draaiden de film over het leven van de Heilige Theresia van Lisieux.

Komende maanden zijn er weer **filmavonden**, en wel op **8 november** en **13 december**.

De film van november heeft als titel: "The Thomas Princess" en gaat over onvervangbare moederliefde.

De films die we laten zien zijn divers: documentaires, drama's, spannende films, films gebaseerd op een waar gebeurd verhaal of een komische film. Houd de berichten in de gaten in de weekend circulaire, want daar worden ze uitgebreid aangekondigd.

De filmavonden zijn bedoeld voor parochianen en niet-parochianen, dus heeft u een buurman of buurvrouw, vriend of vriendin die ontspanning zoekt: neem ze mee. De film start altijd om **19.30 uur**. Voor aanvang en in de pauze schenken we koffie en thee en na afloop van de film drinken we wat en hebben we een gezellige nazit. Zo maken we er een gezellige avond van en proberen we met de filmkeuze ook nog wat inspiratie mee te geven.

Van harte welkom!

Welkom bij een gebedsteam voor persoonlijk gebed!

Als iemand ons vertelt dat hij of zij ergens mee zit, kunnen we beloven dat we een kaarsje voor die persoon zullen opsteken en voor hem/haar zullen bidden. Maar wat als we durven te zeggen: 'Zullen we er nu meteen voor bidden?'

We bieden in onze parochie de mogelijkheid aan om persoonlijk gebed te ontvangen bij een gebedsteam. Het team bestaat uit twee personen, die - indien u hiermee akkoord gaat - de handen op uw schouders zullen leggen en hardop voor u bidden.

Dit is een vrij gebed vanuit het hart, in verbondenheid met God en geïnspireerd door de Heilige Geest. Het moment van gebed is vertrouwvol, liefdevol, barmhartig.

U kunt rust ervaren, een diepe vrede. Weet dat deze genade u door God geschonken wordt en dat de gebedsteams enkel Zijn Liefde, Zijn woorden voor u willen doorgeven.

Het gebedsteam kan u woorden meegeven, een beeld, of een Bijbeltekst.

De gebedsteams zijn aanwezig op **zondag 27 oktober in de St. Agathakerk**, op **dinsdag 17 december in de St. Agathakerk** na de Viering van Barmhartigheid en op

zondag 29 december in de St. Jozef en St. Martinuskerk.

Steun bij afscheid nemen, sterven en rouw: Helen Verschoor geeft professionele en persoonlijke begeleiding.

Vragen en antwoorden.

De doden begraven als daad van naastenliefde, eerbied en respect voor de overledene is het thema van dit nummer. Dit staat voor een eind en een nieuw begin. Het kan een eind zijn aan een periode van zorg, van waken en afscheid nemen. Tegelijk kan het een begin van rouw zijn, van het besef dat iemand er echt niet meer is. Dat zijn geen makkelijke zaken om mee om te gaan. En was het vroeger vaak zo, dat je deze periodes met familie doormaakte, tegenwoordig zijn de families kleiner en vaak op afstand. Dan is het goed om te weten dat er mensen zijn, die samen met de stervende en rouwende meeleven en ondersteuning kunnen bieden bij deze moeilijke levensopgaves. Helen Verschoor is professioneel begeleidster bij rouw en sterven en heeft al vele mensen bij kunnen staan op deze kruispunten in het leven.

Overlijden van ouders

In haar sfeervolle ingerichte praktijkkamer vertelt Helen hoe het gekomen is, dat zij deze vorm van begeleiding op zich genomen heeft. 'Ik werkte in de jeugdzorg. Dat was een pittige baan, waar je eigenlijk constant 'aan' moet staan. Fijn werk, dat ik met veel liefde en plezier deed. Toen gebeurde het dat binnen drie jaar mijn beide ouders na een kort ziekbed overleden. Er kwam in die jaren veel op mij af, mantel zorg, het definitieve afscheid, regelzaken en daarna de rouwperiode. Toen ik op mijn werk aangaf dat ik tijd nodig had om weer op krachten te komen na een hele intensieve en emotionele periode was de reactie van mijn leidinggevende 'ja, ouders gaan nou eenmaal dood'. Ik was t  verbaasd om hier adequaat op te reageren. Maar zoals het soms gaat in het leven, de meest moeilijke uitdagingen kunnen voor belangrijke inzichten zorgen. En terugkijkend op de zware periode die ik heb doorgemaakt heeft dit er voor gezorgd dat ik een andere weg ben ingeslagen als hulpverleenster.

Helen volgde opleidingen op het gebied van uitvaartverzorging, rouw- en stervensbegeleiding. Na het behalen van de benodigde papieren heeft zij haar eigen praktijk geopend in Lisse. 'Wanneer iemand hoort dat het levenseinde dichtbij is, komen er veel vragen voor de persoon zelf en de directe familie. Ik kan helpen om die vragen onder woorden te brengen en de betrokkenen bijstaan bij de vaak heftige emoties die afscheid nemen met zich meebrengt. Ook kan ik meedenken bij het vinden van vormen, soms in de vorm van een ritueel om situaties hanteerbaar te maken. Mijn doel van de begeleiding is om alles wat een stervende en de familie door moet maken zo bewust en liefdevol als mogelijk invulling te geven. Afscheid nemen kun je maar één keer doen, en voor de nabestaande zal deze periode een blijvende herinnering zijn.' Helen deelt een aantal dierbare herinneringen waar zij met dankbaarheid op terugkijkt. 'Waar ik mij altijd heel erg van bewust ben rond een sterfproces is dat er iets heel bijzonders aan het gebeuren is, zoals ik het zie is sterven hier op aarde, de weg inslaan naar de geestelijke wereld. Tijdens het waken bij een stervende kan dit proces aanvoelen als op een drempel staan waar de 2 werelden samen komen. Enerzijds heel pijnlijk als je een geliefde moet loslaten, anderzijds een mooie en troostende ervaring dat het levenseinde niet het definitieve einde is maar een nieuw begin.'

Zo heeft zij gewerkt in de rouwverzorging, wat ze prachtig werk vond om te doen. Tijd nemen en bij iedere handeling afstemmen met de familie hoe zij het willen. Ook de nabestaanden voorzichtig uitnodigen om te helpen met verzorgen, het kan helpend zijn voor de familie dat zijzelf ook betrokken worden bij alle handelingen en keuzes die gemaakt worden bij de verzorging en de periode van opbaring tot het definitieve afscheid. Wat Helen ook belangrijk vindt is dat de sfeer tijdens het opbaren klopt. Dit geldt ook voor de sfeer in de opbaarkamer, zoals hoe is de lichtinval, eventueel muziek aan, foto's, voorwerpen die waardevol zijn, kaarsen neerzetten, dit altijd in afstemming met de nabestaanden.

Rouw.

Wanneer de uitvaart voorbij is en alle regelzaken gedaan zijn komt er rust en ruimte voor het werkelijke besef van wat er allemaal gebeurd is. 'Dat kan een heel eenzame tijd zijn. Mensen in je omgeving kunnen daar niet altijd mee om gaan, weten niet wat zij moeten zeggen of doen en blijven dan misschien wat op afstand. Dan breekt de periode van rouw aan, en dat kan een hele moeilijke en

eenzame weg zijn. En om hulp te vragen bij dit moeilijke proces daar is ècht moed voor nodig. Als een mogelijke cliënt contact met mij opneemt maak ik op korte termijn een afspraak voor een vrijblijvend kennismakingsgesprek. Ik ontvang de mensen bij mij thuis en wij gaan op zoek naar wat moeilijk is voor de cliënt en waar ondersteuning bij gewenst is. Dat is altijd heel persoonlijk, ieder mens is anders en iedereen rouwt op zijn of haar eigen manier.' Rouwen kan overigens ook om het verlies van een baan of van een partner na een scheiding. Dit zijn ook verlies ervaringen waarbij het leven van de rouwende onomkeerbaar is veranderd.

Rafaelgroep

Helen Verschoor voelt zich verbonden met de Willibrordusparochie en werd bij het koffiedrinken na een viering aangesproken door een mevrouw. 'Zij sprak over rouw en verlies en gaf aan dat zij zich in de verwerking ervan heel eenzaam voelde. Zij zou graag met mensen in contact komen die hetzelfde meemaakte. Ik heb dit aangekaart bij kapelaan Stephan Kuik en voorgesteld om een rouwgroep te beginnen. Hij reageerde daar direct positief op en zo werd 9 oktober '24 de rouwgroep een feit. Rafael is een van de aartsengelen, hij is een genezer van lichamelijk en geestelijk leed.' Tot slot de vraag aan Helen of het niet zwaar is om deze vorm van begeleiding te geven? 'Zeker niet,' is het snelle antwoord, 'de liefde die ik heb voor dit vak, en de mogelijkheid om mensen te mogen bijstaan die in zo'n moeilijke levensfase zitten dat geeft mij kracht en energie. Tijdens het hele proces ontstaat een diepe verbondenheid, we bewandelen het pad van rouw gedeeltelijk samen en dat is heel mooi om te ervaren. Je kunt een ander mens zoveel geven, je ziet hoe iemand sterker wordt en uiteindelijk zelfstandig verder kan met het leven. Ik ben heel dankbaar dat ik dit kan en mag doen.'

Voor meer informatie kan men de website van Helen raadplegen: begeleidingbijstervenrouw.nl
Voor meer informatie over de Rafaelgroep: helen@begeleidingbijstervenrouw.nl

Kronieken

Overleden

6 september

Jos de Jong (86)

9 september

Hans Randsdorp (84)

11 september

Ab Weijers (86)

13 september

Riet Duwel - Denayere (89)

18 september

Yasmin Post (12)

20 september

Truus van der Zwet - Leerdam (85)

27 september

Albert Clemens (83)

4 oktober

Elly Zoet - van Bakkum (72)

Testament

*En als ik doodga huil maar niet
ik ben niet echt dood
moet je weten
't Is maar een lichaam
dat ik achterliet
dood ben ik pas
als jij me bent vergeten.*

*En als ik doodga treur maar niet
ik ben niet echt weg
moet je weten
Het is de heimwee
die ik achterliet
dood ben ik pas
als jij die bent vergeten.*

*En als ik doodga huil maar niet
ik ben niet echt dood
moet je weten
't is het verlangen
dat ik achterliet
dood ben ik pas
als jij dat bent vergeten.*

*Dood ben ik pas
als jij mij bent vergeten
Lied van Bram Vermeulen*

Dood ben ik pas als jij me bent vergeten.

Ons leven is een geschenk en daar mogen we met elkaar van genieten. Dus geniet nu, dans, schitter en straal. Maak je leven mooi want eens komt de dag van afscheid voor ons allemaal.

Wat blijft zijn herinneringen. Iedereen weet dat we sterfelijke wezens zijn en dat er aan de dood vaak een sterfensproces vooraf gaat. Maar voor veel mensen is het niet vanzelfsprekend of zelfs heel lastig om dit bespreekbaar te maken.

Uit een onderzoek van Stichting SIRE blijkt dat de helft van de Nederlanders niet over de dood praat. Terwijl we weten dat de dood met ons leven is verbonden.

Soms vinden mensen troost in de hoop op een weerzien in de hemel, terwijl anderen troost vinden in liedjes, foto's of gedichten. We herinneren ons, zodat we niet vergeten. Voor hen die behoefte hebben aan gesprekken is het fijn te weten dat binnen onze kerkgemeenschap de Rafaël rouwgroep gestart is.

Jeanne Ruigrok.

Met trots dragen wij dorpsgenoten op onze schouders.

Ruim 100 jaar geleden werd de dragersvereniging Sint Barbara in de Zilk opgericht. Het initiatief hiervan ging uit van de kerk en werd warm ontvangen. Nu, in 2024, is de vereniging nog altijd actief, telt meer dan 300 leden en komt nog regelmatig in actie bij uitvaarten van dorpsgenoten. 'Wij kennen de overledene bijna altijd persoonlijk en wat is er dan mooier om de allerlaatste reis van een leven te mogen begeleiden. We doen het met liefde.'

Het zijn de woorden van Bert Schreurs, secretaris van de vereniging. 'Samen met nog enkele andere collega's - waaronder Hans Meskers als voorzitter - hebben we 20 jaar geleden de bestuurstaken op ons genomen. En dat doen we nog steeds met veel toewijding.'

Aan het begin van de 20e eeuw waren er nauwelijks dragersverenigingen, meestal was het een koster van een kerk die alles regelde. Maar die kon niet in z'n eentje een overledene naar de kerk en naar het kerkhof brengen. Daarvoor zijn de dragersverenigingen in het leven geroepen. Niet alleen in De Zilk, ook elders in het land. Er zijn er nog maar weinig over. 'Juist in kleine gemeenschappen, zoals die van ons, blijven ze bestaan. Dat heeft denk ik te maken met een sterke onderlinge verbondenheid, je kent elkaar.'

Alleen mannen

In het archief van de heilige Barbaravereniging staat te lezen dat alleen mannen, ouder dan 21 jaar, dragend lid konden worden, de vrouwen en kinderen waren wel lid. De contributie in het eerste jaar was 25 cent per maand. 'Een lid dat als zelfstandige werkzaam was, was - wanneer dat gevraagd werd - verplicht te dragen, een werknemer was niet verplicht. Toen de vrije zaterdag kwam, kwamen er de zogenaamde zaterdagdraggers, dus werknemers mochten toen wel dragen. Wie als gezin lid van de vereniging is, wordt bij overlijden gratis gedragen. Iemand die geen lid is, kan wel gebruik maken van de diensten van onze dragersvereniging, maar dan wel tegen betaling.'

Wanneer iemand overleden is en gebruik wil maken van de dragers, komt Bert Schreurs in actie. 'Dat doe ik vanuit mijn functie als secretaris. In het verleden kregen mogelijke dragers een briefje in de bus met datum en tijd van de uitvaart. Tegenwoordig bel ik ze op met de vraag: 'Kan en wil jij drager zijn?' Het is altijd mogelijk dat een drager net zelf een dierbare verloren heeft en dan geen drager wil zijn. Er zijn in totaal 8 dragers nodig en het lukt toch altijd wel om die bij elkaar te krijgen.'

Op de dag van de uitvaart komen de dragers ruim op tijd bijeen, om aangekleed te worden. Agnes Schreurs, de vrouw van Bert, helpt hier ook bij, samen met nog twee

andere dames. De dragers hebben zelf een donkere broek, schoenen en sokken aan en krijgen daarover een zwarte jas en een hoed. De indeling van de groep wordt doorgenomen, wie staat er links en wie recht. Dat is belangrijk vanwege de tressen op de jassen, die links of rechts zitten.

Zodra de kist bij de kerk aangekomen is, wordt de kist op de baar gezet en dragen de dragers de kist onderhands naar voren. 'Tijdens de dienst zitten de dragers tussen de eerste en tweede pilaar tegen de zijpaden de kerk. Na de laatste zegeningen gaan wij naar voren. Bloemen worden indien gewenst op de kist gelegd en ieder neemt zijn plaats weer in. De kist wordt dan op de schouders de kerk uitgedragen.' In de H. Hartkerk zit achterin een draaideur. Die wordt opengezet en met vier dragers gaat de kist dan door de deuren.

Vervolgens wordt de kist op het centrale pleintje geplaatst. Na de absoute door de voorganger verlaten de bezoekers en de familie meestal het kerkhof. Soms wil de familie getuige zijn van het plaatsen van de overledene in het graf, soms doen de dragers dat. En daarmee sluiten zij de plechtigheid af.

Tijden veranderen

Tijden veranderen en het komt ook voor dat er gekozen is voor een crematie.

In dat geval wordt de overledene, na de dienst, in de rouwauto geplaatst. De voorloper, samen met de uitvaartverzorger, lopen dan voor de auto uit met de acht dragers aan weerszijde van de auto een paar honderd mee. Dan nemen zij als laatste eer met een buiging naar de overledenen afscheid en gaan weer terug naar het parochiehuis. Ook komt het voor dat een plechtigheid elders gehouden is en dat de kist dan wel weer naar het kerkhof gedragen wordt.

In 2020 was het 100 jaar geleden dat de H. Barbaravereniging opgericht werd. Dat moest natuurlijk gevierd worden, maar direct kon dat niet - het was immers de Corona periode. Maar 3 jaar later kwam het feest er toch, in de kas bij Hans Meskers. Er waren maar liefst 150 mensen aanwezig.

Het aantal uitvaarten in De Zilk neemt af en niet elke uitvaart is een begrafenis. De laatste jaren zijn het er zo'n 15 per jaar. 'Maar die blijven wij zeker doen. Het is voor ons een eer om dit te mogen doen, met elkaar en voor elkaar.'

Helaas krijgen sommige mensen niet de kans om de ziekenzalving te ontvangen, omdat hun naasten en/of zorgmedewerkers niet (langer) katholiek zijn, en niet weten wat dit sacrament voor iemand kan betekenen. Als u zelf waarde hecht aan het ontvangen van de ziekenzalving wanneer uw situatie daar aanleiding toe geeft, dan kan het goed zijn om dat te laten weten aan de mensen in uw omgeving. We hopen dat deze pagina u daartoe kan helpen. Wanneer u of uw naasten het lastig vinden om in gesprek te gaan over zo'n kwetsbare levensfase, kunt u deze pagina uitknippen en ergens opbergen of ophangen waar uw naasten of zorgmedewerkers hem kunnen zien.

Wanneer uw einde nadert...

Sacramenten: de ziekenzalving

Er komt eens een moment dat we afscheid moeten nemen van dit leven.

Meestal hopen we dat dat op een hoge leeftijd mag zijn en in goede gezondheid naar lichaam en geest.

Maar o zo vaak gaat het leven anders dan we denken en hopen. Worden we geconfronteerd met uitdagingen in het leven waar we niet op zitten te wachten. Onverwachte wendingen in het leven die ons er opeens aan doen herinneren dat leven niet maakbaar en oneindig is, hoewel we dat soms denken. De broosheid van ons bestaan, de eindigheid daarvan, komt opeens akelig dichtbij. Voor jezelf of voor iemand die je liefhebt.

Op zulke momenten voelen we ons er vaak alleen voor staan. Worden we bang voor wat er ons te wachten staat. Verlies ik de controle over mijn leven? Word ik afhankelijk van anderen? Ga ik me alles nog wel herinneren? Zomaar een paar vragen die we in dit soort situaties vaak tegenkomen.

Zelfs de leerlingen van Jezus kenden die angst. Lees bijvoorbeeld het verhaal in Mattheüs hoofdstuk 14, regels 22 t/m 33 maar eens. Het verhaal over de storm op het meer. De leerlingen in een boot midden in een storm. Ze zagen zichzelf al verdrinken. Doodsbang waren ze. Dan mag je nog zo gelovig zijn, maar op zulke momenten heb je wat meer nodig dan geloof. Dan ga je op zoek naar zekerheid.

Voor ons als hedendaagse christenen is het niet anders. Als onzekerheid, angst voor ons bestaan, ons leven inkruipt, zoeken we zekerheid. De leerlingen kregen die zekerheid. Jezus kwam op het moeilijkste moment van hun bestaan hun leven binnengewandeld.

"Waarom heb je toch getwijfeld"

Jezus sprak deze woorden niet alleen tot Zijn leerlingen maar ook tot ons. In de Rooms-Katholieke Kerk hebben wij 7 sacramenten. Momenten in ons menselijk bestaan waarop de Heer ons leven binnenwandelt en ons als het ware aanraakt en zegt "Waarom heb je toch getwijfeld? Ik hou van je en ben bij je". Het zijn vertrouwvolle momenten waarop we de Heer naast ons mogen weten op de weg die we in dit leven gaan op weg naar het eeuwig leven toe.

Bij het bedienen van het sacrament van de ziekenzalving zeg ik vaak tegen de mensen: "Het is God die zich over je heen buigt, een dikke kus op je voorhoofd geeft en zegt 'Ik hou van je, Ik waak over je, Ik ben bij je'." Steeds weer opnieuw mag ik zien hoeveel rust het geeft aan mensen als ze dit sacrament ontvangen. Hoe ze de angst die hen in hun greep heeft kunnen loslaten. Er komt een stuk kwaliteit van leven terug, zelfs op het allerlaatst.

Als het gaat om u zelf, uw partner, een kind of iemand die aan uw zorg is toevertrouwd, ontzeg ze dan niet dit sacrament. U geeft ze op dat moment een stuk rust, vertrouwen, geloof dat de dood niet het einde is, maar een begin van iets nieuws.

Bouke Bosma, priester

Aanvragen ziekenzalving Hoe en wanneer kunt u een ziekenzalving aanvragen voor uw naaste of uw patient?

Wanneer iemand ernstig ziek of gewond is, een spannende operatie moet ondergaan, of (om andere redenen) spoedig lijkt te gaan sterven, kunt u (bij voorkeur tijdig) contact opnemen via het parochiesecretariaat (0252 - 418 870 op werk-ochtenden, sec@rkwb.nl), of **wanneer het urgent is via 06 - 33 86 59 55.**

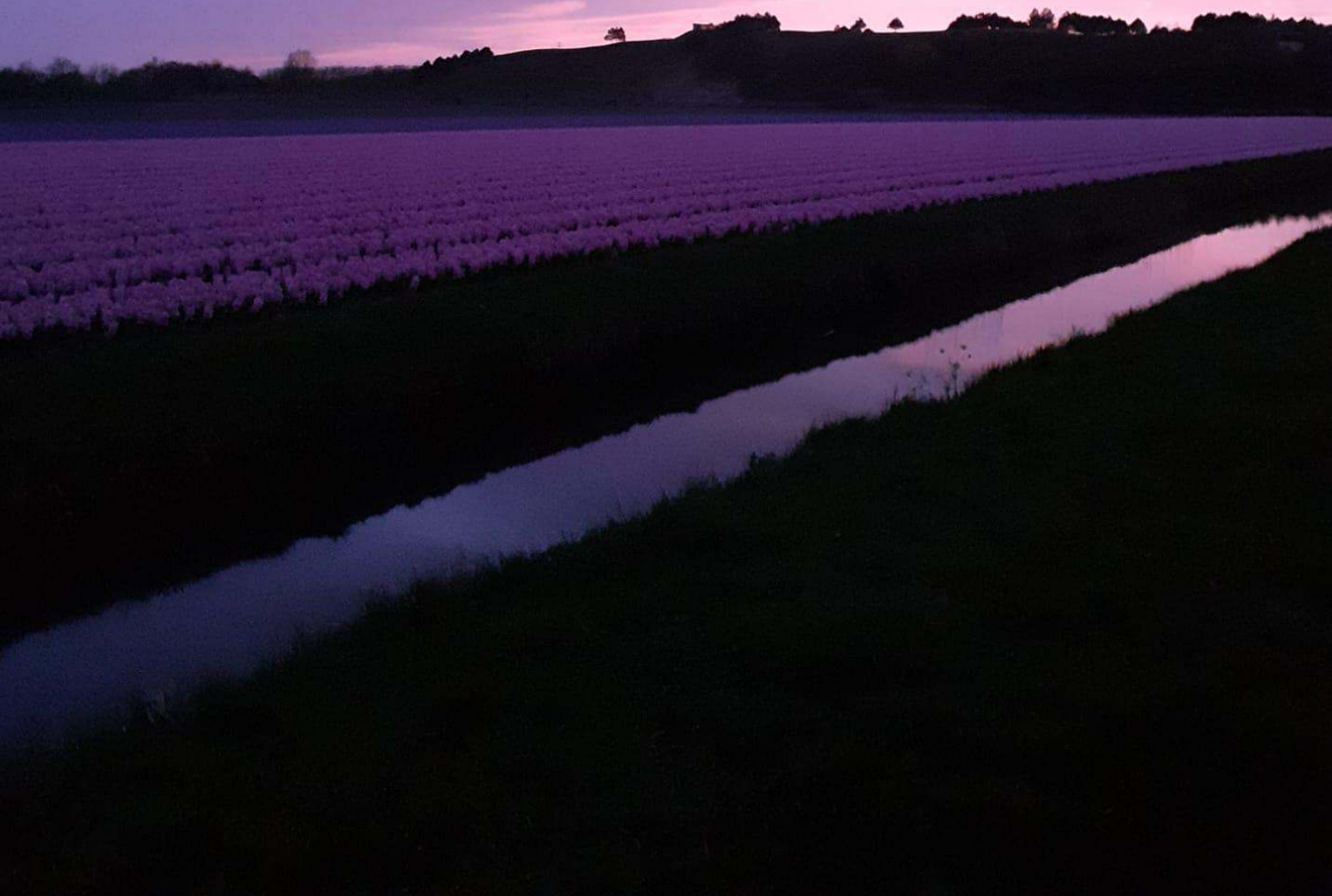
De ziekenzalving is een sacrament van de katholieke Kerk, en daarmee in principe voorbehouden aan katholieken, maar er is geen toelatingsexamen. Ook hoeft u natuurlijk niet katholiek te zijn om een afspraak aan te vragen voor een ander, of om een ziekenzalving bij te wonen.

De ziekenzalving wordt vaak gecombineerd met een Eucharistieviering voor groepen, of met een korte liturgie met uitreiking van de Heilige Communie bij een individuele zalving. De katholieke aanwezigen worden (meestal) ook uitgenodigd om de Communie te ontvangen, en zo allen deel te zijn van het (lijdende) Lichaam van Christus. Bij een individuele ziekenzalving is het mooi als er naasten aanwezig kunnen zijn bij dit bijzondere moment waarin Gods genade tastbaar wordt. Ook wanneer aanwezigen zelf niet katholiek zijn, waardeert de Kerk hun aanwezigheid diep.

Wanneer uw naaste of patient deze pagina bewaard heeft, mag u erop vertrouwen dat u zijn of haar wens respecteert door een afspraak te maken voor een ziekenzalving wanneer hun einde nadert.

Wanneer mijn einde nadert,
doe dan dit voor mij...

Z.o.z.

Begraven, cremeren, of...?

Natuurbegraven

Natuurbegraven is de oudste en meest natuurlijke manier om een overledene te begraven. Het lichaam wordt teruggegeven aan de natuur. Respect voor de overledene gaat hand in hand met respect voor natuur en milieu. Een natuurbegraafplaats biedt de mogelijkheid om een laatste rustplaats in de natuur te kiezen. Een eigen plek in het hart van de natuur waar alles in het ritme van de seizoenen telkens opnieuw begint.

Onlosmakelijk zijn we verbonden met onze natuur. De natuur omarmt en geeft rust en kracht.

In de natuur valt alles op zijn plaats. Met begraven in de natuur kies je voor een blijvende verbinding met de natuur wanneer de cirkel van het leven rond is. Je wordt weer één met de natuur. Want de natuur gaat in het ritme van de seizoenen en er is telkens weer een nieuw begin.

Steeds meer mensen willen hun duurzame principes ook na hun overlijden volgen. Dat blijkt onder meer uit de groei van GreenLeave, in 2014 gestart als gezamenlijk initiatief van zes uitvaartondernemers. GreenLeave is een samenwerkingsverband in de uitvaartsector dat duurzaamheid vanzelfsprekend en toegankelijk maakt. Van der Putten & Dunweg Uitvaartzorg heeft zich hierbij aangesloten.

Het bedrijf gaat nog een stap verder door duurzaamheid volledig te integreren in al haar diensten en producten. "Wij geloven dat respect voor het leven ook betekent dat we respect moeten tonen voor onze planeet," zegt Denzel van der Pijl van Dunweg. "Onze nieuwe duurzame initiatieven zijn een natuurlijke uitbreiding van onze kernwaarden."

Natuurbegraafplaats Geestmerloo in Koedijk is een voorbeeld van de duurzame initiatieven van Dunweg. Verder is Dunweg bezig met de realisatie van een natuurbegraafplaats in de Haarlemmermeer. Hiermee worden verdere stappen gezet om milieuvriendelijke uitvaartmogelijkheden te bieden en het belang van duurzaamheid te versterken.

Je lichaam doneren aan de wetenschap

In Nederland zijn wij vertrouwd met de gedachte dat een overledene wordt begraven of gecremeerd. Minder bekend is de mogelijkheid dat mensen hun stoffelijk overschot kunnen schenken aan de wetenschap. Zij 'doneren' hun lichaam aan de wetenschap, zodat aanstaande artsen en specialisten zich kunnen ontwikkelen op hun vakgebied.

Voor aanstaande artsen is het van groot belang om te leren hoe de anatomie, de bouw van het lichaam er uitziet. Slechts in het echte menselijk lichaam kan men de diepte zien, die noodzakelijk is om de lichaamsbouw te begrijpen.

Wanneer degene die besloten heeft het lichaam ter beschikking te stellen, overleden is, kan er een afspraak gemaakt worden over het ophalen van het lichaam tussen de 1 en 3 dagen. Zodoende hebben de nabestaanden de gelegenheid om op hun eigen manier afscheid te nemen. Dit kan op dezelfde wijze als bij een begrafenis of crematie.

Veel ziekenhuizen organiseren jaarlijks een herdenkingsbijeenkomst voor de nabestaanden van overledenen die hun lichaam gedoneerd hebben. Bij het Erasmusziekenhuis (Rotterdam) staat op de gemeentelijke begraafplaats Hofwijk een monument ter nagedachtenis aan mensen die hun lichaam ter beschikking hebben gesteld.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met een ziekenhuis naar keuze.

Orgaandonatie

De Rooms-Katholieke Kerk prijst het doneren van organen na de dood aan als een **daad van naastenliefde en solidariteit**.

Anderen kunnen echter geen recht op onze organen claimen, ook niet na de dood. Na de dood is het lichaam geen essentiële waarde meer. Er bestaan daarom geen principiële bezwaren tegen het uitnemen van organen voor transplantatiedoeleinden, wetenschappelijk onderzoek of onderwijs.

Omdat orgaandonatie na de dood **geen plicht** uit rechtvaardigheid, maar een daad van naastenliefde is, moet iemand in vrijheid kunnen besluiten om zijn lichaam na de dood voor orgaandonatie ter beschikking te stellen.

Vanuit katholiek perspectief komen overigens niet alle organen voor donatie en transplantatie in aanmerking. Bezwaar moet worden gemaakt tegen de donatie voor transplantatiedoeleinden van hersenen of hersendelen, omdat deze een nauwe band hebben met de persoonlijke identiteit. Hetzelfde geldt voor de donatie van voortplantingsorganen ten behoeve van transplantatie, omdat die een bijzondere rol spelen bij het doorgeven van -althans een deel- van de persoonlijke identiteit.

Uit een opiniestuk van Kardinaal Eijk, referent voor medische ethiek namens de Nederlandse Bisschoppenconferentie

Jongerencollecte 2024

In het weekend van **16 en 17 november 2024** vindt de jaarlijkse Jongerencollecte plaats in alle parochies in Nederland. Deze collecte is een initiatief van Jong Katholiek, opgezet om financiële middelen te verzamelen voor landelijke en lokale jongerenprojecten binnen de Rooms-Katholieke Kerk.

De opbrengsten van de Jongerencollecte worden gebruikt om diverse projecten te ondersteunen, zoals de **Katholieke Jongerendag**, de reünie van de Wereldjongerendagen (**WJD@Home**), en **nationale bedevaarten voor jongeren**. Ook de **ontwikkeling van nieuwe catechese- en vormingsmaterialen** voor parochies wordt mogelijk gemaakt dankzij deze collecte. 'Met uw bijdrage helpt u om jongeren door het hele land kansen te bieden om in hun geloof te groeien en deel te nemen aan zinvolle activiteiten binnen de Kerk. Samen kunnen we bouwen aan een levende gemeenschap waarin jongeren hun plek vinden en zich gehoord voelen', aldus Zaklina Melis, projectleider van Jong Katholiek.

Wanneer u dit weekend niet via de collecte van de Mis kunt of wilt bijdragen is er ook de mogelijkheid om uw gift over te maken naar: NL11 INGB 0002 7844 98 t.n.v. Rooms-Katholiek Kerkgenootschap o.v.v. 'Jongerencollecte'.

Of scan deze QR-code:

Als u kiest voor: Duurzaamheid, Innovatie, Kwaliteit en Betrouwbaarheid

Homma Elektrotechniek BV heeft een uitgebreide Certificering:
Detail-Nederlands is op www.homma.nl

Vennestraat 21
2161 LE Lisse
0252-416054 tel
www.homma.nl
info@homma.nl

- Elektrotechniek
- Beveiliging
- Industriële automatisering
- Onderhoud en beheer
- Datane트워크
- Zonnespanning

Voor een nieuwe CV-ketel, geiser of gaskachel

 CV-, Gas- en Water Installateur
R. Korbee b.v.

Tel. 0252-522275 - Hoofdstraat 192 - Hillegom

CV ketels, combi ketels, geisers, gaskachels,
onderhoud gastoestellen, sanitaire installaties

Marcorstraat 14
2181 AK HILLEGOM
tel. 0252 - 50 51 21
www.weveko.nl
info@weveko.nl

weveko
Brandbeveiliging BV

Adventskransen maken

Maandagavond 25 november om 19.30 uur en **Dinsdagochtend 26 november om 10.00 uur**, kunt u in het **Paus Franciscus Huis in Lisse** onder vakkundige leiding van Mw. Fia Hendriks een adventskrans maken. Voor de materiaalkosten zal een bijdrage van € 12,50 worden gevraagd. Graag zelf een snoeischaar meenemen. Aanmelden kan tot 16 november bij Ria Nieraad tel 06 11852792, of email: ria@nieraad.com. Ook als u op dinsdagochtend alleen koffie wilt komen drinken bent U om 10.00 uur van harte welkom in het Paus Franciscus Huis.

Op **zaterdag 30 november** is er van 10.00 tot 12.30 uur ook gelegenheid om Adventskransen te maken in het **Willibrordushuis in Hillegom**, met een bezinningsmoment. Aanmelding en meer informatie bij yvonnevisserdobbe@gmail.com.

Tijdens de H. Mis op 30-11 in de H.H.

Engelbewaarderskerk **en op 1-12** in de St.Jozef & St. Martinuskerk, begin van de advent, is er gelegenheid om de **krans te laten zegenen**.

electrische installaties
wasmachines
drogers
koelkasten
vriestkasten

eigen servicedienst

internet provider
werkplek online
beveiliging
hosting

interparts
altijd verbonden

interparts.nl

HOVENIERSBEDRIJF
VAN 't KLOOSTER

Wilt u voor de tuin een ander plan?
Bel dan de vakman.

Weeresteinstraat 211
2182 GW-HILLEGOM
Mob. 06 - 53 799 732
www.hoveniersbedrijfvantklooster.nl
info@hoveniersbedrijfvantklooster.nl

UITVAARTVERZORGING –SINDS 1878–
UITENDAAL

023 - 532 44 86

Een familiebedrijf dat door kleinschaligheid in staat is een maximale kwaliteit te bieden tegen een vriendelijke prijs.

Martin Uitendaal en zijn medewerkers, jarenlange ervaring, persoonlijk, warm, betrokken en 24 uur per dag bereikbaar!

LAAT UW ZORG, ONZE ZORG ZIJN!

Kantoor en garage:
Oranjestraat 21/25, 2013 VA Haarlem
info@uitvaartuitendaal.nl

www.uitvaartuitendaal.nl

Juweliers - Horlogers - Diamantairs

Hoofdstraat 72-74 HILLEGOM Tel. 0252-515608
www.roelandjuweliers.nl

Teltools Computers
Mariastraat 6
2181 CT Hillegom

Tel. 0252-532122
Mail: info@teltools.nl
Internet: www.teltools.nl

Openingstijden:
maandag: gesloten
dinsdag:
t/m vrijdag: 10.00-18.00
zaterdag: 10.00-17.00

UITVAARTZORG
BOLLENSTREEK

Het grote verschil
zit in de kleine details

uitvaartzorgbollenstreek.nl

Oranjelaan 76
2161 KH Lisse

☎ 24/7

0252 411 366

Uitvaartverzorging
Vermeij

Patricia Vermeij

06 - 23 69 63 25
Dag en nacht bereikbaar

Puur & Persoonlijk

De Zilk • www.uitvaartverzorgingvermeij.nl

van der putten & dunweg

uitvaartzorg voor duin- en bollenstreek

persoonlijk
betrokken
stijlvol

Van der Putten & Dunweg
Heereweg 21, 2161 AC Lisse
0252 - 413 213

info@vanderputtenendunweg.nl

www.vanderputtenendunweg.nl

BOOT NATUURSTEEN

Sinds 1902

Grafmonumenten
& Urnen

Meer en Duin 21-23 • Lisse
T: (0252) 413 308

www.bootnatuursteen.nl
www.memorieurnen.nl

DAMO
grafmonumenten

Eerlijk en vertrouwd

AMPÈRESTRAAT 2 / 2181HB / HILLEGOM
WWW.DAMONATUURSTEEN.NL
T: 0252-520329

Heilig Hart van Jezuskerk

Beeklaan 14
2191 AB De Zilk
0252 515753
secdezilk@rkwb.nl

Bankrekeningnummer:
NL 48 RABO 03881 15 009

St. Jozef en St. Martinuskerk

Hoofdstraat 27
2181 EA HILLEGOM
0252 515000
sechillegom@rkwb.nl

Bankrekeningnummer:
NL 42 RABO 03169 02 373

Kerken open

St. Agathakerk:
9.00 - 16.30 uur

Mariakapel van de
H.H. Engelbewaarderskerk:
10.00 - 16.00 uur

Het stiltecentrum van de
St. Jozef en St. Martinus:
9.00 - 16.30 uur

H. Hart van Jezuskerk:
9.00 - 17.00 uur

Mariakapel Nassastraat Lisse:
10.00 - 17.00

H.H. Engelbewaarderskerk

Heereweg 459
2161 DC LISSE
0252 211453
secengel@rkwb.nl

Bankrekeningnummer:
NL 86 RABO 03365 30 986

St. Agathakerk

Heereweg 277
2161 BH LISSE
0252 413330
seclisse@rkwb.nl

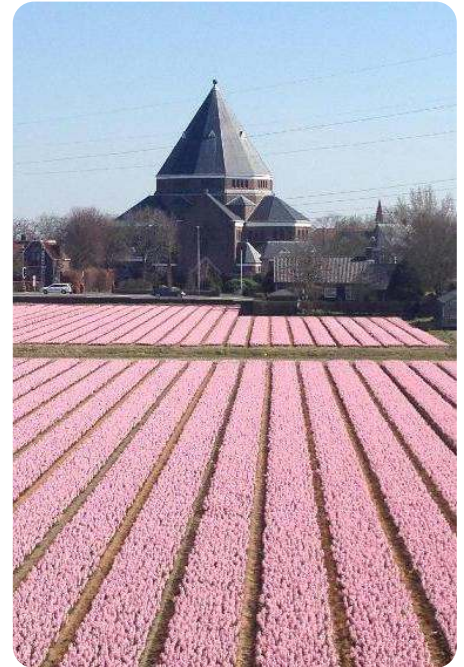
Paus Franciscus Huis
Heereweg 271
2161 BH LISSE

Bankrekeningnummer:
NL 86 RABO 03365 30 986

Centraal Secretariaat

Willibrordushuis
Hoofdstraat 27 B
Hillegom

Bereikbaar op werkdagen
van 08:30 tot 12:30 uur.
Telefoonnummer: 0252 418 870
E-mail: sec@rkwb.nl

**Vanuit onze parochiekerken zijn
alle vieringen te beluisteren via:
www.kerkomroep.nl:**

H.H. Engelbewaarderskerk
St. Agathakerk Lisse
St. Jozef en St. Martinuskerk

www.kerkdienstgemist.nl:
H. Hart van Jezuskerk De Zilk

**En live te bekijken via
Facebook en YouTube:
Parochie Heilige Willibrordus**

www.willibrordusbollenstreek.nl

**Ziekenzalving of uitvaart:
06 - 33 86 59 55**

